

BOKFÖRSÄLJNINGSS- STATISTIKEN

Första och andra tertialet 2015

Erik Wikberg

Rapport från Svenska Bokhandlareföreningen och Svenska Förläggareföreningen

Bokförsäljningsstatistiken

Första och andra tertialet 2015

ERIK WIKBERG

Svenska Bokhandlareföreningen

Svenska Förläggareföreningen

Rapporten är utgiven av

Svenska Bokhandlareföreningen
Regeringsgatan 60
103 29 Stockholm
tel 08-762 78 20
www.booksellers.se

Svenska Förläggare AB
Drottninggatan 97
113 60 Stockholm
tel 08-736 19 40
www.forlaggare.se

© Svenska Bokhandlareföreningen och Svenska Förläggare AB

GRAFISK FORM Renée Lundvall

Stockholm september 2015

ISBN 978-91-981481-5-2

INNEHÅLL

- I. **Statistiken i huvuddrag** 7
- II. **Försäljning under första och andra tertialet 2014 jämfört med 2015** 10
- III. **Försäljning rullande tolv månader 2014 jämfört med 2015** 14
- IV. **Deltagande uppgiftslämnare** 18
- V. **Appendix** 19

I. Statistiken i huvuddrag

En ökning med 11,9 procent för barn- och ungdomsböcker och total ökad försäljning med 5,6 procent under de två första tertialen

Bokförsäljningsstatistiken för årets första och andra tertial visar flera mycket glädjande nyheter. Jämfört med samma period 2014 steg den totala bokförsäljningen med 5,6 procent. Den fysiska bokhandelns försäljning steg med 9,6 procent och internetbokhandeln med 5,4 procent.

Försäljningen av barn- och ungdomsböcker har under perioden uppgått till mycket höga nivåer. Under det första och andra tertialet steg försäljningen med 11,9 procent jämfört med samma period 2014. Barnböcker för åldersgruppen 3-6 år steg med 23,1 procent och för åldersgruppen 9-12 år med 22,8 procent.

Allmän facklitteratur och böcker om mat och dryck är andra litteraturkategorier som har visat starka försäljningsökningar, motsvarande 11,5 procent respektive 8,3 procent.

Under en tolv månaders rullande mätperiod (måndag vecka 36 till söndag vecka 35 2014-2015 jämfört med samma period 2013-2014) ökade den totala försäljningen, tack vare ett starkt andra tertial, med 4,3 procent. Den fysiska bokhandeln visade den bästa utvecklingen jämfört med andra kanaler. Under denna mätperiod (måndag vecka 36 till söndag vecka 35 2014-2015 jämfört med samma period 2013-2014) ökade försäljningen med 8,3 procent. Internetbokhandeln ökade med 4,6 procent. Försäljningsökningen av barn- och ungdomsböcker uppgick under denna tidsperiod till 13,3 procent. Allmän facklitteratur steg med 9,3 procent. Deckare och spänningslitteratur steg med 8,4 procent.

Den minsta försäljningskanalen "övrige återförsäljare", som i detta dataunderlag består av bokklubbar och en dagligvaruhandel, har visat fortsatta försäljningsminskningar. Under de två första tertialen minskade försäljningen med 6,2 procent. Under en tolv månaders rullande mätperiod minskade försäljningen med 10,7 procent.

Några röster från branschen

Att försäljningen av barn- och ungdomsböcker ökat med 11,9 procent är kanske det mest iögonfallande resultatet av de första två tertialens försäljning. De branschrepresentanter som kontaktats inför denna rapportens publicering har kommenterat denna försäljning som mycket glädjande. Maria Hamrefors, vd på Akademibokhandeln, noterar att den fysiska bokhandeln ökar mest av alla försäljningskanaler och att många av den fysiska bokhandelns satsningar på barn- och ungdomssegmentet har gett resultat:

Det är verkligen glädjande att vi ser en fortsatt stark bokförsäljning och att bokhandeln fortsätter att ta marknadsandelar. För oss är det ett kvitto på att bokhandeln fyller ett behov och att vi gör ett bra jobb, inte minst alla våra butiksmedarbetare, som dagligen möter kunderna.

Särskilt roligt är det med den fantastiskt starka barnboks-försäljningen! Det är ju många krafter i samhället, som arbetar för barns läsning numera. De svaga resultaten i PISA-undersökningen har fungerat som en ögonöppnare för föräldrar och lärare. Läsborgarmärket,

som är en av våra aktiviteter på Akademibokhandeln, är mycket populärt och hjälper säkert till. Under andra tertialet genomfördes Världsboksveckan då gratis böcker delades ut till svenska sjuåringar, samtidigt som en del av bokhandelns försäljning sattes av för framtida satsningar på läsfrämjande.

Att böcker och läsning hjälper oss att må bra och hjälper till med livspusslet syns på vår försäljning. Böcker om mindfulness, hur man får sitt barn att somna gott på kvällen och s.k. therapeutic art ligger högt på topplistorna.

Eva Dahlin, litterär chef och ansvarig förläggare av bilderböcker på Bonnier Carlsen, diskuterar vad försäljningsframgångarna för barn- och ungdomslitteraturen kan bero på och uppmärksammar att det är en stark trend just nu också i andra länder. Hon tar fasta på att en god försäljning kräver en god och kvalitativ utgivning:

Jag är övertygad om att alla läsfrämjande projekt som pågår spelar stor roll för barnboks-försäljningen. Men de hade inte haft en lika stor effekt om det inte fanns en bra utgivning som understödjer satsningarna. Det finns en mängd, av läsarna omtyckta titlar, utgivna just nu. Och en älskad bok leder ofta till en ny läsning. Utgivningen är loket och alla läsfrämjande insatser är bränslet.

Eftersom försäljningen av digitala böcker (e-böcker och digitala ljudböcker) i stor utsträckning säljs hos nischaktörer som inte är representerade i Bokförsäljningsstatistiken särredovisas inte försäljningen av dessa format i denna rapport. Jeanette Löfgren, marknads- och försäljningschef digitala böcker på Bonnierförlagen, ger dock en generellt optimistisk bild av försäljningarna för dessa format:

Bonnierförlagens försäljning av digitala böcker växer med betydande belopp månad för månad. Tillväxttakten för digitala böcker har konstant legat på över 50 procent per år under de senaste åren och ligger även på den nivån hittills i år. Både försäljningen av e-böcker och digitala ljudböcker ökar, och allra mest ökar försäljningen av digitala ljudböcker som säljs i abonnemangsform. Av Bonnierförlagens förlagsförsäljning hittills i år står digitala böcker för ca 13 procent av intäkterna.

Johan Kleberg, vd på Adlibris, beskriver därtill hur digitala försäljningskanaler och digitala bokformat kan gå hand i hand:

Givetvis är det väldigt glädjande med den totala tillväxten vilket också bekräftas av vår egen starka försäljning.

Utöver den stora tillväxten inom barnböcker ser vi även en väldigt positiv utveckling inom allmän facklitteratur. Ett område där vi ser allt större försäljning av författare med en aktiv närvaro på sociala medier. Vi ser även en fortsatt stark försäljning spridd över många enskilda titlar i vårt allomfattande sortiment. Den relativt sett svagare utvecklingen för kurslitteratur kan vi dock inte blunda för.

Vi är övertygande om att internethandeln kommer att bidra med större tillväxt framöver drivet av kraftigt förbättrade leveranstider samt allt bättre försäljning via mobilen. Intressant är också att e-böcker börjar sälja volymer när priserna mot konsument hamnar på en prisvärd nivå.

Kort om rapportens metod

Denna kortare tertialrapport presenterar den senaste försäljningen från den mest omfattande datainsamling av svensk bokförsäljning från återförsäljare som någonsin har gjorts i Sverige. Den är resultatet av ett samarbete mellan Svenska Bokhandlareföreningen och Svenska Förläggareföreningen.

Den 29 januari 2015 publicerades en längre rapport med titeln *Boken 2015 – marknaden, trender och analyser*. Den rapporten inkluderar fler jämförelser av historiska tidsserier och en utförlig beskrivning av rapportens metod. Vi hänvisar till *Boken 2015 – marknaden, trender och analyser* vid frågor om hur data har tagits fram och analyserats. Den finns tillgänglig på adresserna forlaggare.se/boken_2015 och svenskabokhandlareforeningen.se/Boken-2015.

En tidigare kortare rapport om det första tertialets försäljning finns tillgänglig på adresserna forlaggare.se/bokforsaljningsstatistik och svenskabokhandlareforeningen.se/Bokforsaljningsstatistik.

En förteckning av deltagande uppgiftslämnare samt information om hur genrer och format har klassificerats återfinns i slutet av den här tertialrapporten.

På grund av konkurrensrättsliga krav har Bokinfo (tidigare Bokrondellen) ett system där försäljning från den senaste månaden enbart kan visas i hela veckor. Detta har medfört att vi inte mäter försäljning från kalenderårets 1 januari till 31 augusti, utan från måndagen i vecka 1 till söndagen vecka 35. Av samma anledning har rullande tolv månader beräknats från måndagen vecka 36 till söndagen vecka 35 året efteråt.

Som påpekats tidigare är det befintliga urvalet av formaten digitala ljudböcker och e-böcker inte representativt för marknaden i stort, eftersom en stor del av försäljningen sker hos aktörer som inte är representerade bland uppgiftslämnarna. Av denna anledning har dessa format som sagt inte särredovisats i denna tertialrapport.

II. Försäljning under första och andra tertialet 2014 jämfört med 2015

A.1 Försäljning under första och andra tertialet 2014 och 2015 uppdelad på kanaler

Försäljning av olika genrer under de två första tertialen 2014 och 2015

Försäljning (i TSEK)

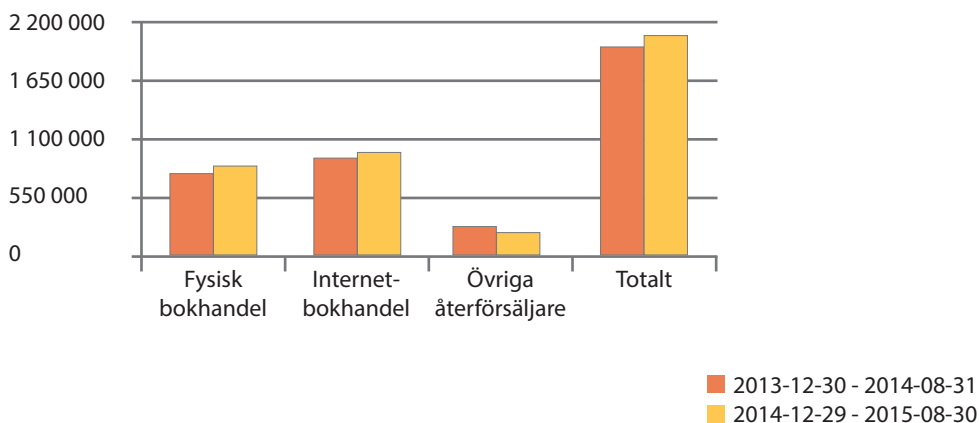

DIAGRAM A.1: Försäljning (i TSEK) i olika kanaler under tidsperioden vecka 1-35 2014 jämfört med samma period 2014.

Kanal	Första och andra tertialet 2014	Första och andra tertialet 2015	Förändring
Fysisk bokhandel	748 223	819 897	+9,6%
Internet-bokhandel	926 928	976 645	+5,4%
Övriga återförsäljare	229 679	215 479	-6,2%
Totalt	1 904 831	2 012 021	+5,6%

TABELL A.1: Försäljning (i TSEK) i olika kanaler under tidsperioden vecka 1-35 2014 jämfört med samma period 2014.

A.2 Försäljning under första och andra tertiet 2014 och 2015 uppdelad på genre

Försäljning av olika genrer under de två första tertialen 2014 och 2015

Försäljning (i TSEK)

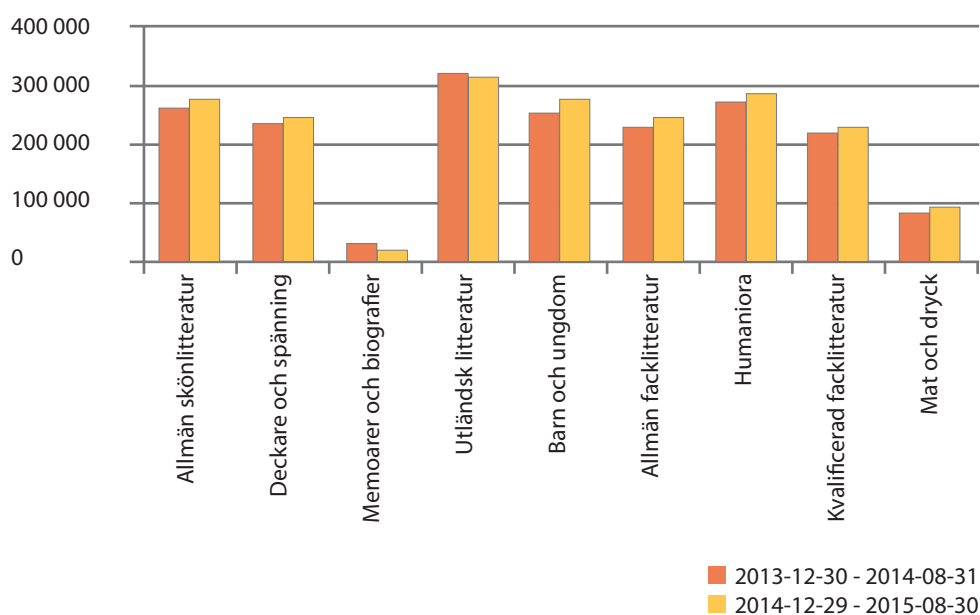

DIAGRAM A.2: Försäljning (i TSEK) av olika genrer under tidsperioden vecka 1-35 2014 jämfört med samma period 2015.

Genre	Första och andra tertiet 2014	Första och andra tertiet 2015	Förändring
Allmän skönlitteratur	258 537	271 946	+5,2%
Deckare och spänning	235 681	251 290	+6,6%
Memoarer och biografier	28 237	24 467	-13,4%
Utländsk litteratur	317 940	313 601	-1,4%
Barn och ungdom	251 636	281 258	+11,9%
Allmän facklitteratur	230 872	257 535	+11,5%
Humaniora	271 690	285 868	+5,2%
Kvalificerad facklitteratur	223 734	232 116	+3,7%
Mat och dryck	86 504	93 670	+8,3%
Totalt	1 904 831	2 012 021	+5,6%

TABELL A.2: Försäljning (i TSEK) av olika genrer under tidsperioden vecka 1-35 2014 jämfört med samma period 2015.

A.3 Försäljning under första och andra tertiet 2014 och 2015
 uppdelad på format

Försäljning av olika format under de två första tertialen 2014 och 2015

Försäljning (i TSEK)

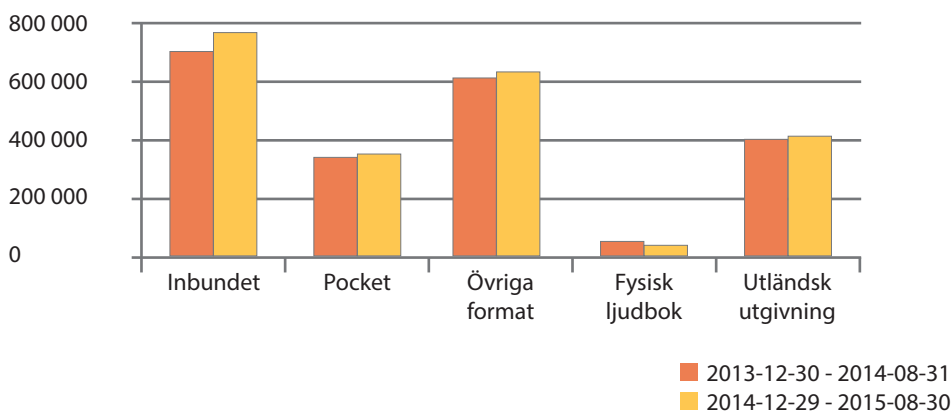

DIAGRAM A.3: Försäljning (i TSEK) av olika format under tidsperioden vecka 1-35 2014 jämfört med samma period 2015.

Format	Första och andra tertiet 2014	Första och andra tertiet 2015	Förändring
Inbundet	696 625	774 263	+11,1%
Pocket	347 655	357 582	+2,9%
Övriga format	607 611	623 614	+2,6%
Fysisk ljudbok	38 862	31 887	-17,9%
Utländsk utgivning	202 439	209 984	+3,7%
Totalt*	1 904 381	2 012 021	+5,6%

TABELL A.3: Försäljning (i TSEK) av olika format under tidsperioden vecka 1-35 2014 jämfört med samma period 2015.

*Notera att strömmade och nedladdningsbara böcker (digitala ljudböcker och e-böcker) har tagits bort från denna tabell, eftersom urvalet i dataunderlaget **inte** är representativt för marknaden i stort. Totalsiffran avser dock total försäljning **inklusive** dessa format.

A.4 Försäljning av barn- och ungdomsböcker under första och andra tertiet 2014 och 2015 uppdelad på kategori

Försäljning av barn- och ungdomslitteratur uppdelad på ålderskategorier under de två första tertialen 2014 och 2015

Försäljning (i TSEK)

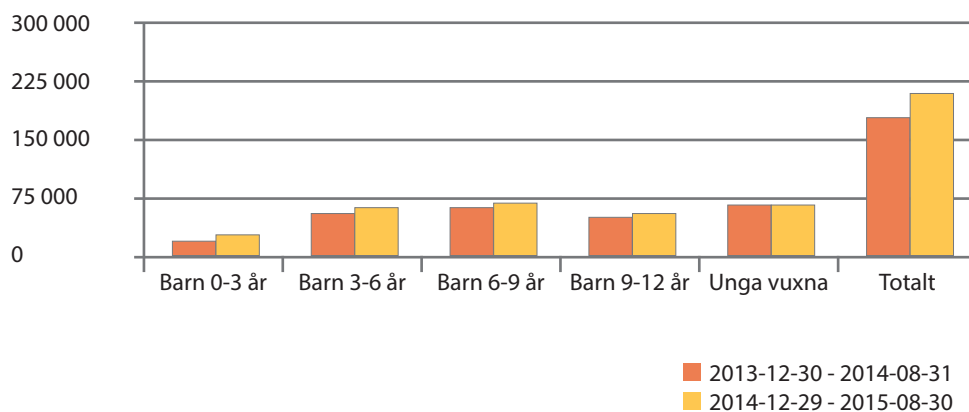

DIAGRAM A.4: Försäljning (i TSEK) av barn- och ungdomslitteratur specificerat på ålderskategori under tidsperioden vecka 1-35 2014 jämfört med samma period 2015.

Ålderskategori	Första och andra tertialet 2014	Första och andra tertialet 2015	Förändring
Barn 0-3 år	24 405	26 985	+10,6%
Barn 3-6 år	52 372	64 486	+23,1%
Barn 6-9 år	64 488	68 764	+6,6%
Barn 9-12 år	45 401	55 761	+22,8%
Unga vuxna	64 970	65 532	+0,9%
Totalt	251 636	281 528	+11,9%

TABELL A.4: Försäljning (i TSEK) av barn- och ungdomslitteratur specificerat på ålderskategori under tidsperioden vecka 1-35 2014 jämfört med samma period 2015.

III. Försäljning rullande tolv månader 2014 jämfört med 2015

B.1 Försäljning rullande tolv månader 2014 och 2015 uppdelad på kanaler

Försäljning i olika kanaler rullande tolv månader 2014 och 2015

Försäljning (i TSEK)

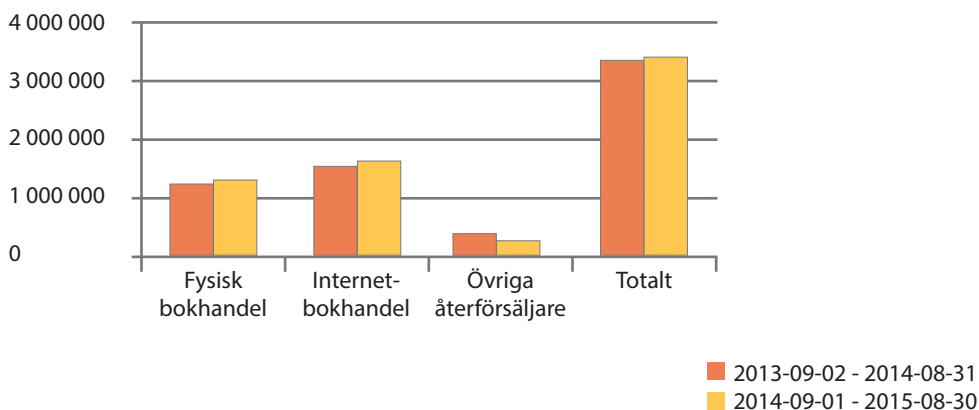

DIAGRAM B.1: Försäljning (i TSEK) i olika kanaler under tidsperioden måndag vecka 36 till söndag vecka 35 2013-2014 jämfört med samma period 2014-2015. Tidsperioden har valts för att systemet enbart visar statistik från den senaste månaden veckovis, måndag till söndag.

Kanal	Rullande tolv 2014	Rullande tolv 2015	Förändring
Fysisk bokhandel	1 308 083	1 416 598	+8,3%
Internet-bokhandel	1 555 864	1 626 722	+4,6%
Övriga återförsäljare	375 275	334 980	-10,7%
Totalt	3 239 222	3 378 300	+4,3%

TABELL B.1: Försäljning (i TSEK) i olika kanaler under tidsperioden måndag vecka 36 till söndag vecka 35 2013-2014 jämfört med samma period 2014-2015. Tidsperioden har valts för att systemet enbart visar statistik från den senaste månaden veckovis, måndag till söndag.

B.2 Försäljning rullande tolv månader 2014 och 2015 uppdelad på genrer

Försäljning av olika genrer rullande tolv månader 2014 och 2015

Försäljning (i TSEK)

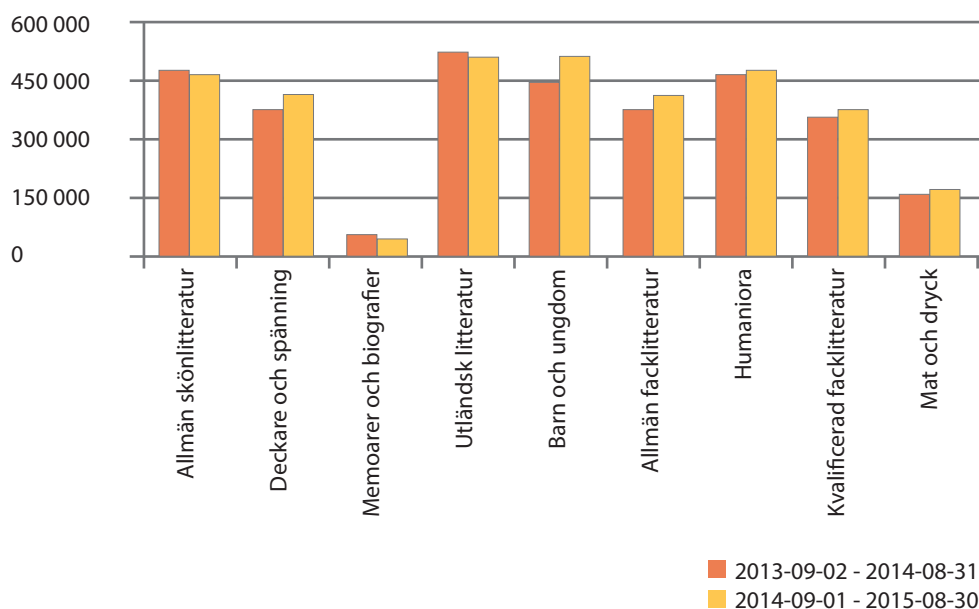

DIAGRAM B.2: Försäljning (i TSEK) av olika genrer under tidsperioden måndag vecka 36 till söndag vecka 35 2013-2014 jämfört med samma period 2014-2015. Tidsperioden har valts för att systemet enbart visar statistik från den senaste månaden veckovis, måndag till söndag.

Genre	Rullande tolv 2014	Rullande tolv 2015	Förändring
Allmän skönlitteratur	466 614	462 192	-0,9%
Deckare och spänning	383 148	415 376	+8,4%
Memoarer och biografier	50 908	47 776	-6,2%
Utländsk litteratur	514 903	504 625	-2,0%
Barn och ungdom	449 292	509 108	+13,3%
Allmän facklitteratur	388 633	424 968	+9,3%
Humaniora	461 613	477 461	+3,4%
Kvalificerad facklitteratur	365 436	374 601	+2,5%
Mat och dryck	158 675	162 193	+2,2%
Totalt	3 239 222	3 378 300	+4,3%

TABELL B.2: Försäljning (i TSEK) av olika genrer under tidsperioden måndag vecka 36 till söndag vecka 35 2013-2014 jämfört med samma period 2014-2015. Tidsperioden har valts för att systemet enbart visar statistik från den senaste månaden veckovis, måndag till söndag.

B.3 Försäljning rullande tolv månader 2014 och 2015 uppdelad på format

Försäljning av olika format rullande tolv månader 2014 och 2015

Försäljning (i TSEK)

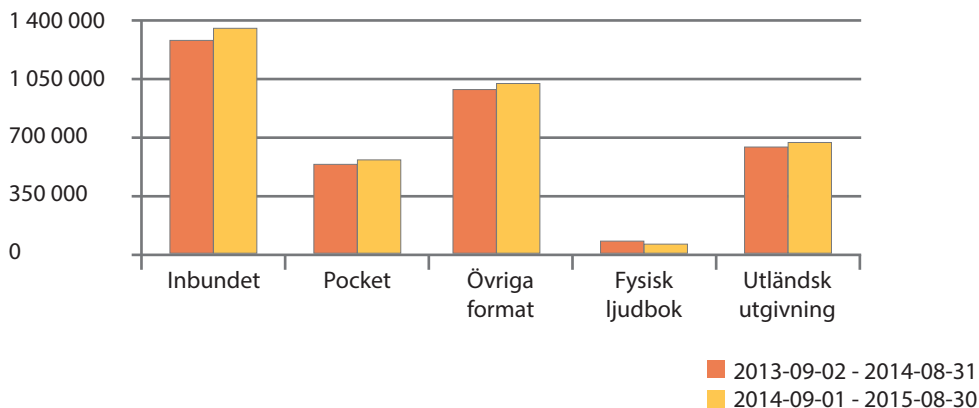

DIAGRAM B.3: Försäljning (i TSEK) av olika format under tidsperioden måndag vecka 36 till söndag vecka 35 2013-2014 jämfört med samma period 2014-2015. Tidsperioden har valts för att systemet enbart visar statistik från den senaste månaden veckovis, måndag till söndag.

Format	Rullande tolv 2014	Rullande tolv 2015	Förändring
Inbundet	1 275 703	1 368 417	+7,3%
Pocket	548 273	565 257	+3,1%
Övriga format	1 004 866	1 032 411	+2,7%
Fysisk ljudbok	70 046	56 805	-18,9%
Utländsk utgivning	322 291	334 026	+3,6%
Totalt*	3 239 222	3 378 300	+4,3%

TABELL B.3: Försäljning (i TSEK) av olika format under tidsperioden måndag vecka 36 till söndag vecka 35 2013-2014 jämfört med samma period 2014-2015. Tidsperioden har valts för att systemet enbart visar statistik från den senaste månaden veckovis, måndag till söndag.

*Notera att strömmade och nedladdningsbara böcker (digitala ljudböcker och e-böcker) har tagits bort från denna tabell, eftersom urvalet i dataunderlaget **inte** är representativt för marknaden i stort. Totalsiffran avser dock total försäljning **inklusive** dessa format.

B.4 Försäljning av barn- och ungdomsböcker rullande tolv månader 2014 och 2015

Försäljning av barn- och ungdomslitteratur uppdelad på ålderskategorier rullande tolv månader 2014 och 2015

Försäljning (i TSEK)

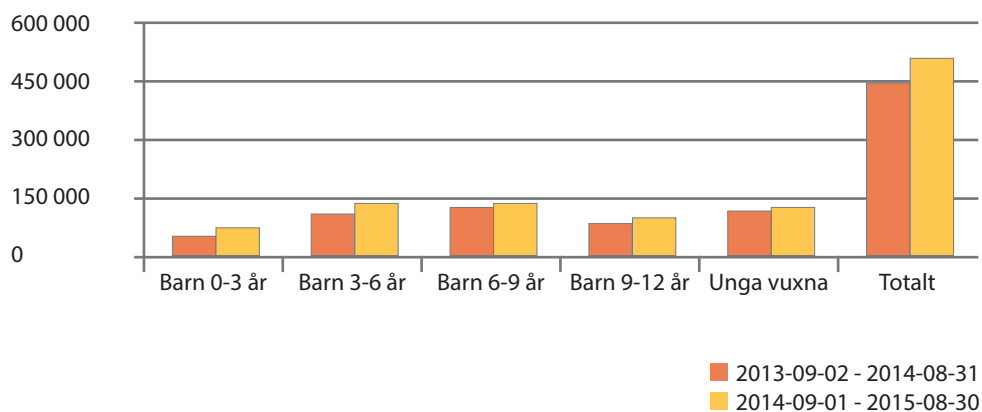

DIAGRAM B.4: Försäljning (i TSEK) av barn- och ungdomsböcker under tidsperioden måndag vecka 36 till söndag vecka 35 2013-2014 jämfört med samma period 2014-2015. Tidsperioden har valts för att systemet enbart visar statistik från den senaste månaden veckovis, måndag till söndag.

Ålderskategori	Rullande tolv 2014	Rullande tolv 2015	Förändring
Barn 0-3 år	41 142	46 042	+11,9%
Barn 3-6 år	98 169	119 343	+21,6%
Barn 6-9 år	111 642	122 780	+10,0%
Barn 9-12 år	80 975	99 691	+23,1%
Unga vuxna	117 364	121 252	+3,3%
Totalt	449 292	509 108	+13,3%

TABELL B.4: Försäljning (i TSEK) av barn- och ungdomsböcker under tidsperioden måndag vecka 36 till söndag vecka 35 2013-2014 jämfört med samma period 2014-2015. Tidsperioden har valts för att systemet enbart visar statistik från den senaste månaden veckovis, måndag till söndag.

IV. Deltagande uppgiftslämnare

Fysisk bokhandel

Akademibokhandeln, majoriteten av butiker i JB-gruppen, Pocketshop, majoriteten av butiker i Ugglan, samt ett tiotal fristående butiker.

Internetbokhandel

Adlibris, Bokus samt CDON.

Övriga återförsäljare

Barnens bokklubb, Bonniers bokklubbar, Coop, Massolits bokklubbar samt Norstedts bokklubbar.

Mer information?

Vill du ha mer information om Svenska Bokhandlareföreningen och Svenska Förläggareföreningen är du välkommen att kontakta respektive organisations kansli.

Bokförsäljningsstatistiken hittar du på våra hemsidor www.booksellers.se och www.forlaggare.se. Där finns också mycket annan fakta om bokbranschen.

Svenska Bokhandlareföreningen har tel 08-762 78 20 och Svenska Förläggareföreningen har tel 08-736 19 40.

Svenska Bokhandlareföreningens vd Dag Klackenberg har tel 070-644 77 79 och e-postadressen dag.klackenberg@booksellers.se. Svenska Förläggareföreningens vd Kristina Ahlinder har tel 070-769 84 45 och e-postadressen kristina.ahlinder@forlaggare.se.

Rapportens författare Erik Wikberg är doktorand på Handelshögskolan i Stockholm och kan kontaktas direkt på tel 070-427 90 20 och på e-postadressen erik.wikberg@hhs.se.

V. Appendix

Bokinfos varugrupper för klassificering av genre

Allmän skönlitteratur:

- 01 Antologier och sagor
- 02 Essäer
- 03 Svenska berättare
- 04 Utländska berättare
- 07 Lyrik
- 08 Dramatik

Deckare och spänning:

- 05 Deckare, thrillers och spänning
- 06 Fantasy och science fiction

Memoarer och biografier:

- 13 Memoarer och biografier

Utländsk litteratur:

- 12 Skönlitteratur på andra språk, samt alla ISBN som inte börjar på 97891 i Bokinfo.

Barn och ungdom:

- 61 Skönlitteratur för barn och ungdom
- 62 Facklitteratur för barn och ungdom

Dessa sammanslagna varugrupper är i sin tur uppdelade på ålderskategorierna: Barn 0-3 år, Barn 3-6 år, Barn 6-9 år och Unga vuxna.

Allmän facklitteratur:

- 09 Humor och kåserier
- 10 Serier och skämtteckningar
- 18 Musik och dans
- 19 Teater
- 20 Film och fotografi
- 21 Konst
- 25 Geografi och resor
- 26 Kartor
- 36 Hälsa, skönhet och sex
- 37 Astrologi och esoterika
- 46 Växter
- 47 Trädgård
- 48 Vilda djur
- 49 Husdjur
- 50 Jakt och fiske
- 51 Miljövård
- 52 Jord- och skogsbruk
- 54 Hus och hem
- 55 Sömnad och handarbete
- 56 Hantverk och hobby
- 57 Spel
- 58 Sport, motion och friluftsliv
- 59 Uppslagsböcker mm.
- 60 Blandat

Humaniora:

- 11 Citatsamlingar och aforismer
- 14 Historia och arkeologi
- 15 Kulturhistoria och allmän humaniora
- 16 Religion
- 17 Filosofi och idéhistoria
- 22 Böcker om böcker och skrift
- 23 Litteraturvetenskap
- 24 Språk (inkl. lexika parlorer och ordböcker)
- 38 Psykologi
- 39 Pedagogik
- 40 Media och kommunikation
- 41 Samhälle, politik och debatt
- 42 Militärväsen och vapen

Kvalificerad facklitteratur:

- 27 Allmän naturvetenskap
- 28 Kemi
- 29 Biologi
- 30 Astronomi
- 31 Fysik
- 32 Teknik
- 33 Matematik och statistik
- 34 Datalitteratur
- 35 Medicin
- 43 Ekonomi
- 44 Management
- 45 Juridik

Mat och dryck:

- 53 Mat och dryck

Bokinfos klassificering av format

Inbundet: Motsvarar Bokinfos mediatyp ”Bok” och Bokinfos bandtyp ”Inbunden”.

Pocket: Motsvarar Bokinfos mediatyp ”Bok” och Bokinfos bandtyp ”Pocket”.

Övriga format: Motsvarar alla övriga svenska ISBN i Bokinfo – board book, danskt band, excess, flexband, halvfranskt, halvklottband, helklottband, häftad, kartonnage, spiral och storpocket.

Digital ljudbok: Motsvarar Bokinfos mediatyp ”Nedladdningsbar bok” och Bokinfos bandtyp ”MP3-fil”.

Fysisk ljudbok: Motsvarar alla Bokinfos bandtyper för mediatypen ”Ljudbok”.

E-bok: Motsvarar Bokinfos mediatyp ”Nedladdningsbar bok” och Bokinfos bandtyp ”E-Bok”, ”Epub” eller ”PDF”.

Utländsk utgivning: Motsvarar alla ISBN-nummer som inte börjar på 97891 i Bokinfo.

Svenska Bokhandlareföreningen
Regeringsgatan 60
103 29 Stockholm
tel 08-762 78 20
www.booksellers.se

Svenska Förläggare AB
Drottninggatan 97
113 60 Stockholm
tel 08-736 19 40
www.forlaggare.se